

Memorandwm Esboniadol ar gyfer “Rheoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020”

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Grŵp Addysg a Gwasanaethau Cyhoeddus Llywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1

Datganiad y Gweinidog/Dirprwy Weinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig “Rheoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020”

Rwyf wedi gwneud y datganiadau sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae'r datganiadau hyn i'w gweld yn Rhan 2 o'r atodiad i'r memorandwm hwn

Kirsty Williams AS
Y Gweinidog Addysg

11 Tachwedd 2020

RHAN 1

1. Disgrifiad

1.1 Mae'r Rheoliadau yn gwneud diwygiadau technegol i Reoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) ("Rheoliadau 2019") sy'n codi o ganlyniad i ddiwygiadau a wnaed i Reoliadau Cydnabod Cymwysterau Proffesiynol (Diwygio etc.) (Ymadael â'r UE) 2019 ("Rheoliadau RPQ 2019") gan Reoliadau Gwasanaethau a Chymwysterau Proffesiynol (Darpariaethau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2020 ("Rheoliadau PQS 2020").

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

2.1 Gwneir yr offeryn hwn o dan adran 132 o Ddeddf Addysg 2002 ac adran 11 a pharagraff 1 o Atodlen 2 a pharagraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 ("Deddf 2018"). Fel y nodir yn y datganiad Gweinidogol yn Rhan 2 o'r Memorandwm Esboniadol hwn, bydd yr offeryn hwn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol. Ystyriodd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad yr offeryn hwn ddydd Llun 2 Tachwedd ac mae wedi gosod ei adroddiad. Gellir gweld yr adroddiad yn <https://senedd.wales/laid%20documents/cr-ld13657/cr-ld13657-w.pdf> ac mae'n nodi bod y Pwyllgor yn cytuno mai'r weithdrefn briodol ar gyfer y Rheoliadau hyn yw'r weithdrefn negyddol. Mae'r offeryn yn gwneud mân ddiwygiadau canlyniadol ac, fel y cyfryw, mae'n briodol ei fod yn agored i gael ei ddirymu.

3. Y cefndir deddfwriaethol

- a) Mae'r offeryn hwn yn cael ei wneud gan ddefnyddio'r pŵer yn Rhan 1 o Atodlen 2 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 er mwyn mynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol neu ddiffygion eraill sy'n codi o ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd. Yn unol â gofynion y Ddeddf honno mae'r Gweinidog wedi gwneud y datganiadau canlynol fel y'u nodir yn Rhan 2 o'r Atodiad i'r Memorandwm Esboniadol hwn.
- b) Ynghyd â phwerau Deddf yr UE (Ymadael) 2018, mae'r offeryn hefyd yn cael ei wneud o dan adran 132(1) a (2) o Ddeddf Addysgu 2002 mewn perthynas â rhagnodi gofynion i gael eu bodloni er mwyn cadw statws athro cymwysedig. Trosglwyddwyd y swyddogaethau a roddwyd i Senedd Cymru o dan yr adrannau hyn i Weinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Beth oedd unrhyw gyfraith berthnasol yr UE yn ei wneud cyn y diwrnod ymadael?

- 4.1 Gwnaeth Rheoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 ddiwygiadau i Reoliadau Cymwysterau Athrawon Ysgol (Cymru) 2012 mewn perthynas â chydabod cymwysterau athrawon yng Nghymru yn unol â Rheoliadau Cydnabod Cymwysterau Proffesiynol (Diwygio etc.) (Ymadael â'r UE) 2019.

Pam y mae'n cael ei newid?

- 4.2 Mae'r offeryn hwn yn gwneud mân newidiadau canlyniadol i Reoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 yn unol â'r newidiadau a wnaed i Reoliadau Cydnabod Cymwysterau Proffesiynol (Diwygio etc.) (Ymadael â'r UE) 2019 gan Reoliadau Gwasanaethau a Chymwysterau Proffesiynol (Darpariaethau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2020.

Beth y bydd yn ei wneud nawr?

- 4.3 Mae'r offeryn yn gwneud mân newidiadau technegol i Reoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2019 i ddiweddarau croesgyfeiriadau at ddarpariaethau yn Rheoliadau Cydnabod Cymwysterau Proffesiynol (Diwygio etc.) (Ymadael â'r UE) 2019 fel y'u newidiwyd gan Reoliadau Gwasanaethau a Chymwysterau Proffesiynol (Darpariaethau Amrywiol) (Ymadael â'r UE) 2020. Ni chaiff lawer o effaith ar bolisi addysg Llywodraeth Cymru mewn perthynas â chymwysterau athrawon, os o gwbl; nod yr offeryn yw galluogi'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi cyfredol i barhau i fod yn weithredol.

5. Ymgynghori

- 5.1 Gan nad oes newid mewn polisi, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus. Unig nod yr offeryn yw galluogi'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi cyfredol i barhau i fod yn weithredol ar ôl diwedd y Cyfnod Gweithredu. Rydym wedi ymgynghori â Chyngor y Gweithlu Addysg fel yr awdurdod cymwys dros athrawon yng Nghymru. Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y rheoliadau drafft i'r CGA eu hystyried rhwng 10 Medi 2020 a 21 Medi 2020. Nododd y CGA ei fod yn fodlon ar y rheoliadau ac nid oedd ganddo ragor o sylwadau i'w gwneud. Bydd ymgysylltu parhaus â'r CGA fel yr awdurdod cymwys sy'n gyfrifol am weithredu'r rheoliadau.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

- 6.1 Ni chynhaliwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Mae'r Rheoliadau yn dechnegol eu natur a'u nod yw galluogi'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi cyfredol i barhau i fod yn weithredol ar ôl i'r Deyrnas Unedig ymadael â'r Undeb Ewropeaidd. Ni ragwelir y bydd unrhyw effaith, neu na fydd unrhyw effaith sylweddol ar y sector preifat na'r sector gwirfoddol o ganlyniad i'r offeryn.
- 6.2 Nid yw'r Rheoliadau diwygio hyn yn cael unrhyw effaith ar y dyletswyddau statudol a nodir yn adrannau 77 i 79 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 nac

ar y partneriaid statudol fel y'u nodir yn adrannau 72 i 75 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Atodiad

Datganiadau o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

Rhan 1

Tabl o Ddatganiadau o dan Ddeddf 2018

Mae'r tabl hwn yn nodi'r datganiadau a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf 2018. Mae'r tabl hefyd yn nodi'r datganiadau hynny a allai fod yn ofynnol gan Weinidogion y Goron o dan Ddeddf 2018, y mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i'w darparu hefyd pan fydd hynny'n ofynnol. Gellir gweld y datganiadau gofynnol yn Rhan 2 o'r atodiad hwn.

Datganiad	Lle mae'r gofyniad	I bwy y mae'n gymwys	Beth sy'n ofynnol drwyddo
Sifftio	Paragraffau 3(7) a 4(3), Atodlen 7 <i>Paragraff 3(7) (disgwylir y bydd yn ofyniad ar Weinidogion Cymru mewn Rheolau Sefydlog)</i>	Gweinidogion Cymru yn arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 i wneud OS Negyddol Mae Paragraff 3(7) yn gymwys i Weinidogion y Goron, ond mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad	Datganiad i esbonio pam y dylai'r offeryn fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol ac, os yw'n gymwys, pam mae'n anghytuno ag argymhellion y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad (fel y pwyllgor sifftio)
Priodolrwyd	Is-baragraff (2) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad nad yw'r Offeryn Statudol yn gwneud mwy na'r hyn sy'n briodol.
Rhesymau Da	Is-baragraff (3) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer	Datganiad i esbonio'r rhesymau da dros wneud yr offeryn a bod yr hyn sy'n cael ei wneud yn gam gweithredu rhesymol.

		pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	
Cydraddoldeb	Is-baragraffau (4) a (5) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i esbonio pa ddiwygiad, diddymiad neu ddirymiad, os o gwbl, a wneir i Ddeddfau Cydraddoldeb 2006 a 2010 a'r ddeddfwriaeth a wneir yn unol â hwy. Datganiad bod y Gweinidog wedi rhoi ystyriaeth ddyledus i'r angen i ddileu achosion o wahaniaethu ac ymddygiad arall a waherddir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.
Esboniadau	Is-baragraff (6) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad i esbonio'r offeryn, nodi'r gyfraith berthnasol cyn y diwrnod ymadael, esbonio effaith yr offeryn ar gyfraith yr UE a ddargedwir a rhoi gwybodaeth am ddiben yr offeryn, e.e. ai dim ond mân newidiadau neu dechnegol y bwriedir eu gwneud i gyfraith yr UE a ddargedwir.
Troseddau	Is-baragraffau (3) a (7) o baragraff 28, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a 23(1) neu sy'n arfer pwerau ar y cyd yn Atodlen 2. Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2	Datganiad yn nodi'r 'rhesymau da' dros greu trosedd, a'r gosb gysylltiedig.
Is-ddirprwyath	Paragraff 30, Atodlen 7	Yn gymwys i Weinidogion y Goron sy'n arfer pwerau yn adrannau 8(1), 9 a	Datganiad i esbonio pam mae'n briodol creu pŵer a is-ddirprwywyd o'r fath.

		<p>pharagraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfu nad yw'n arferadwy gan un o Weinidogion y Goron nac Awdurdod Datganoledig.</p> <p>Mae Gweinidogion Cymru wedi ymrwymo i wneud yr un datganiad wrth arfer pwerau yn Atodlen 2 neu baragraff 1 o Atodlen 4 i greu pŵer deddfu nad yw'n arferadwy gan un o Weinidogion y Goron nac Awdurdod Datganoledig</p>	
Brys	Is-baragraffau (2) ac (8) o baragraff 7, Atodlen 7	Gweinidogion Cymru yn arfer pwerau yn Rhan 1 o Atodlen 2 ond yn defnyddio'r weithdrefn frys ym mharagraff 7 o Atodlen 7	Datganiad bod Gweinidogion Cymru o'r farn bod angen gwneud yr Offeryn Statudol drwy ddefnyddio'r weithdrefn frys a'r rhesymau dros y farn honno.

Rhan 2

Datganiadau sy'n ofynnol wrth ddefnyddio pwerau galluogi o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018

1. Datganiad(au) sifftio

- 1.1 Mae'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch y defnydd o bwerau deddfu yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Yn fy marn i, dylai Rheoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 fod yn agored i gael eu dirymu yn unol â phenderfyniad y Senedd (h.y. y weithdrefn negyddol)”, a hynny am fod yr offeryn hwn yn darparu ar gyfer mân ddiwygiadau technegol y bwriedir iddynt alluogi'r fframwaith deddfwriaethol a pholisi cyfredol i barhau i fod yn weithredol.

2. Datganiad priodoldeb

- Mae'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch y defnydd o bwerau deddfu yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2.1:

“Yn fy marn i, nid yw Rheoliadau Cymwysterau Athrawon (Diwygio) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2020 yn gwneud mwy na'r hyn sy'n briodol, a hynny am fod y diwygiadau yn dechnegol eu natur ac wedi'u cynllunio i fynd i'r afael â methiannau cyfraith yr UE a ddargedwir i weithredu'n effeithiol ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu”.

3. Rhesymau da

- Mae'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch y defnydd o bwerau deddfu yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 3.1:

“Yn fy marn i mae rhesymau da dros y darpariaethau yn yr offeryn hwn, ac rwyf wedi dod i'r casgliad eu bod yn gam gweithredu rhesymol, a hynny am fod yr offeryn yn gwneud diwygiadau technegol mewn perthynas â'r rheoliadau sy'n cwmpasu cymwysterau athrawon yng Nghymru.”

4. Cydraddoldebau

- 4.1 Mae'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams wedi gwneud y datganiad canlynol

“Mae'r offeryn yn diwygio, yn diddymu neu'n dirymu darpariaeth neu ddarpariaethau yn Neddf Cydraddoldeb 2006 neu Ddeddf Cydraddoldeb 2010 neu is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Deddfau hynny”.

- 4.2 Mae'r Gweinidog Addysg, Kirsty Williams wedi gwneud y datganiad canlynol ynghylch y defnydd o bwerau deddfu yn Neddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018:

“Mewn perthynas â'r offeryn, rwyf i, Kirsty Williams, wedi rhoi ystyriaeth ddyledus i'r angen i ddileu achosion o wahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan neu o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.”

5. Esboniadau

- 5.1 Gwnaed y datganiad esboniadau ym mharagraff 4 (Diben ac effaith fwriadedig y ddeddfwriaeth) o brif gorff y memorandum esboniadol hwn.

6. Troseddau

- 6.1 Ddim yn berthnasol

7. Is-ddirprwyaeth ddeddfwriaethol

Ddim yn berthnasol

8. Brys

- 8.1 Ddim yn gymwys.